

Förlossningskonst I

Art of Midwifery I

12 högskolepoäng

12 credits

Ladokkod: 62FK01

Version: 2.0

Fastställt av: Utbildningsutskottet 2014-11-21

Gäller från: VT 2015

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Sexuell och reproduktiv hälsa (A1E)

Utbildningsområde: Medicin

Ämnesgrupp: Medicin

Förkunskapskrav: Följande avslutade och godkända kurser som ingår i Barnmorskeutbildning, 90 hp:

- *Profession, teori och metod, 7,5 hp*

- *Kvinnors sexuella och reproduktiv hälsa, 6 hp*

Dessutom ska följande delmoment vara avslutade och godkända i kursen:

Det normala barnafödandet, 9 hp:

- alla delmoment förutom salstentamen och hemtentamen i neonatologi

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursens innehåll fokuserar på färdighetsträning inom det obstetriska kunskapsområdet med inriktning mot kvinnor som genomgår normal graviditet, förlossning och eftervård. Inom kursen studeras individuell bedömning av vård, vårdrelationens betydelse och etiska ställningstaganden. Vidare ingår fosterövervakning och användning av medicinsk teknisk utrustning inom specialområdet. I kursen ingår även metoder att lindra smärta och barnmorskans deltagande i neonatalvård samt orientering i komplicerad obstetrik.

Mål

Kursens syfte är att studenten ska skaffa sig grundläggande kunskaper och färdigheter inom förlossningsvård med fokus på normal graviditet, förlossning och eftervård.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för barnmorskans ansvar och roll inom förlossningsvård,
- beskriva och relatera till hälso-och sjukvårdslagstiftning som speciellt berör barnmorskans verksamhet inom förlossningsvård,
- identifiera och diskutera kriterier för normal förlossning,
- analysera och bedöma behov av stöd.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- genomföra och utvärdera yttre palpation och vaginal undersökning för att diagnostisera fostrets läge, position och nedträngande i bäckenet samt bedöma förlossningens framåtskridande med cervixstatus och värkstatus,

- planera, genomföra och dokumentera handläggning och vård vid normal förlossning,
- registrera, bedöma och värdera fostrets hjärtslag via tråstetoskop och elektronisk fosterljudsövervakning (CTG),
- bedöma behov av och informera om icke-farmakologisk och farmakologisk smärtlindring samt kunna ge smärtlindring inom barnmorskans ansvarsområde och assistera vid smärtlindring som ges av läkare,
- visa förmåga att kommunicera med blivande och nyblivna föräldrar med individuellt anpassat stöd under förlossningen och främja amning och anknytning till det nyfödda barnet,
- bedöma och diagnosticera grad av vaginal- och perinealruptur samt utföra suturering utifrån barnmorskans ansvarsområde,
- övervaka, undersöka och identifiera avvikelser hos det nyfödda barnet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- uppvisa ett förhållningssätt i mötet med kvinnan och hennes familj/närstående som är grundat i en humanistisk människosyn och utifrån de mänskliga rättigheterna,
- Identifiera och analysera etiska frågeställningar och dilemman.

Undervisningsformer

Verksamhetsförlagda studier, kliniska seminarier och tillämpningsövningar.

Verksamhetsförlagd utbildning innebär tillämpade och problemorienterade studier i relation till barnmorskeprofessionen. Studierna är koncentrerade på mål, medel och metoder i förlossningskonst gällande möten med kvinnor och deras närstående samt yrkesverksamma. En barnmorska är studentens handledare inom förlossningskonst. Målformulering, planering och utvärdering sker i samverkan mellan student, handledare och lärare.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Verksamhetsförlagd utbildning
- Klinisk examination
- Kliniskt seminarium

Bedömning av studentens måluppfyllelse i de verksamhetsförlagda studierna sker fortlöpande. Mittbedömning och slutbedömning görs av ansvarig lärare i dialog med student, bashandledare och huvudhandledare utifrån ett speciellt bedömningsunderlag för verksamhetsförlagda studier.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt akademispecifika riktlinjer för rättssäker examination på HBs webbplats.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd

utbildning är två.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på institutionens webbplats.

Studenter har rätt att vara representerade i institutionens beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Barnmorskeutbildning, 90 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Bilaga: Litteraturlista för Förlossningskonst I (62FK01)

Aasheim V Nilsen., ABV Lukasse M., Reinar LM (2011). Perineal techniques
The Cochrane Library, Issue 12.

Berg, M. & Lundgren, I. (Red.) (2010). *Att stödja och stärka: Vårdande vid barnafödande.* (s. 105-178). Lund: Studentlitteratur. 73 s.

Ingemarsson, I. & Ingemarsson, E. (2006). *Fosterövervakning med CTG.* (s. 33-45, 49-60, 67-220). Lund: Studentlitteratur. 178 s.

Kaplan, A., Hogg, B., Hildingsson, I. & Lundgren, I. (2009). *Lärobok för barnmorskor.* (3:e uppl.) (s. 245-298, 380-404, 431-443). Lund: Studentlitteratur. 88 s.

Mänskliga rättigheter regeringens webbplats om mänskliga rättigheter Hämtad från: <http://www.manskligarattigheter.se/>

Olofsson, N. (Red.) (2003). *Förlossningssmärta och dess behandling.* Lund: Studentlitteratur. 80 s.

Samarbetsprojektet Nationella medicinska indikationer (2011). *Indikation för kejsarsnitt på moderns önskan.* Rapport 2011:09. Stockholm: Sveriges kommuner och landsting m.fl. 30 s.
Hämtad från http://www.skf.se/vi_arbetar_med/halsaochvard/kvalitetsutveckling/medicinskaindikationer/medink_rapporter

Samarbetsprojektet Nationella medicinska indikationer. (2011). *Indikation för värkstimulering med oxytocin under aktiv förlossning.* Rapport 2011:08. Stockholm: Sveriges kommuner och landsting m.fl. 38 s.
Hämtad från http://www.skf.se/vi_arbetar_med/halsaochvard/kvalitetsutveckling/medicinskaindikationer/medink_rapporter

The right to highest attainable standard of health. Hämtad från
<http://www.unhcr.ch/tbs/doc.nsf/%28symbol%29/E.C.12.2000.4.En>

Wallin, L. (Red.) (2001). *Omvårdnad av det nyfödda barnet.* Lund: Studentlitteratur. 320 s.

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

2014-03-03 ELJA/ila

Beredningsgruppen: 2014-03-05

Utbildningsutskottet: 2014-03-21